

Nr 8.

Ankom till riksdagens kansli den 24 mars 1936 kl. 4 e. m.

Andra kammarens femte tillfälliga utskotts utlåtande nr 8 angående tjänstgöringstraktamente för vissa befattningshavare vid förordnande å häradskrivare- eller landsfiskalstjänst.

I en inom riksdagens andra kammare väckt, till dess femte tillfälliga *Motionen.* utskott hänvisad motion, nr 503, har herr J a c o b s s o n m. fl. hemställt, att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om utfärdande av sådana föreskrifter, att tjänstgöringstraktamente må tillerkännas befattningshavare vid länsstyrelse, som förordnats att utom tjänstgöringsorten uppehålla häradskrivare- eller landsfiskalstjänst.

Motionen syftar till att undanröja vissa angivna missförhållanden, innebärande vissa ekonomiska uppoffringar, som föranledas av att landsstatens och fögderiförvaltningens befattningshavare och landsfiskalerna äro underkastade olikartade avlöningsförmåner samt att personer, tillhörande den ena gruppen, understundom förordnas att uppehålla tjänst inom den andra gruppen. I övrigt får utskottet hänvisa till motionen.

Över motionen har utskottet i vederbörlig ordning inhämtat utlåtanden från *Yttranden.* statskontoret, länsstyrelserna i Stockholms och Mahmöhus län samt allmänna civiltförvaltningens lönenämnd.

Statskontoret har i huvudsak anfört följande:

Statskontoret vill icke förneka, att de nuvarande bestämmelserna om ersättning åt vikarie å häradskrivare- eller landsfiskalstjänst i vissa fall kunna medföra obilliga konsekvenser i avlöningshänseende. Spörsmålet huru de påtalade mindre tillfredsställande verkningarna av dessa bestämmelser skola kunna undanröjas torde emellertid icke vara så lättlost, som det i förstone kan förefalla.

Helt allmänt torde böra erinras om att svårigheter ofta visa sig möta, då man söker att göra föreskrifter, som gälla för befattningshavare med nyreglerad avlöning, tillämpliga å tjänsteman å oreglerad befattning, i all synnerhet när — såsom i förevarande fall — med dylik befattning är förenad inkomst av sportler.

Till belysande härav må bland annat framhållas, att, då vid vikariat å vakant häradskrivare- eller landsfiskalstjänst vikarien lär komma i åtnjutande av de med tjänsten förenade avlöningsförmånerna och sportlerna, tillräcklig anledning icke föreligger att i dylikt fall medgiva särskilt tjänstgöringstraktamente. Undantag från eventuella allmänna bestämmelser i ämnet skulle med hänsyn härtill visa sig behöfligt beträffande detta slag av vikariat.

Bihang till riksdagens protokoll 1936. 13 saml. 5 avd. Nr 8.

Statskontoret vill vidare erinra, att riksdagen, såsom framgår av dess skrivelse den 28 juni 1933 (nr 393), medgivit, att härads-skrivare skall äga i enlighet med närmare angivna grunder årligen åtnjuta mot semester svarande ledighet. En uttrycklig förutsättning härför är dock, att sagda ledighet icke skall medföra någon kostnad för statsverket. Ett medgivande av tjänstgöringstraktamente vid vikariat för härads-skrivare under dylik ledighet komme icke att stå i god överensstämmelse med riksdagens nyssberörda beslut. Att härads-skrivare av egna medel till vikarien skulle utgiva mot tjänstgöringstraktamente svarande belopp torde icke utan vidare kunna åläggas honom, då vid sådant förhållande förmånen av semester kunde bliva skäligen illusorisk.

Redan nu nämnda exempel torde giva vid handen, att föreskrift om medgivande av undantag från gällande bestämmelser beträffande tjänstgöringstraktamente åt nu ifrågakvarande personal knappast skulle för närvarande kunna givas den enhetlighet och allmänna omfattning, som motionärerna torde hava förutsatt. Härtill kommer, att ett dylikt undantagsmedgivande för denna grupp av befattningshavare skulle kunna åberopas såsom stöd för framställningar om enahanda förmån från andra grupper av tjänstemän inom statsförvaltningen. I sådant avseende påpekas, att befattningshavare i hovrätt, som av hovrätten förordnas förvalta härads-hövdingeämbete å annan ort än hovrättens stationeringsort, icke åtnjuta tjänstgöringstraktamente under dylikt förordnande.

Av vad nu anförts torde framgå, att frågan om tillerkännande av tjänstgöringstraktamente åt tjänsteman vid länsstyrelse under vikariat inom fögderiförvaltningen icke lämpligen torde kunna lösas för sig utan bör tagas upp till prövning i ett vidare sammanhang. Då en revision av nu gällande avlöningsförfattningar läser vara att emotse inom en nära framtid, synes det statskontoret att med prövningen av nu förevarande fråga bör anstå i avvaktan på sagda revision.

Länsstyrelsen i Stockholms län anför i samband med framhållandet av vissa svårigheter vid bedömandet av föreliggande fråga ur rent siffermässig synpunkt följande:

De svårigheter, som ovan antytts i fråga om ett reglerande av hithörande förhållanden, omöjliggöra måhända att motionen kan förordas i oförändrat skick, men länsstyrelsen skulle för sin del finna synnerligen önskvärt, om sådana provisoriska bestämmelser i avbidan på lönereglering för fögderiförvaltningarnas befattningshavare kunde meddelas, att i fall, då efter utredning konstaterats, att uppenbar ekonomisk förlust skulle följa genom mottagande av ett vikariatsförordnande av angiven beskaffenhet och då omständigheterna i övrigt därtill giva anledning, länsstyrelse tillerkännes befogenhet medgiva, att tjänstgöringstraktamente må utgå.

Länsstyrelsen i Malmöhus län anför bl. a.:

En förbättring av de ekonomiska villkoren för vikarierna — varigenom jämväl det nuvarande missförhållandet att de mest kvalificerade finna sig förhindrade att åtaga sig dylikt förordnande undanröjdes — synes därför önskvärd. Emellertid kan det ju, därest frågan om lönereglering för härads-skrivare och landsfiskaler kan förväntas inom en snar framtid vinna sin lösning, ifrågasät-

tas, huruvida anledning finnes att för närvarande utfärda de föreslagna föreskrifterna. Skulle däremot statsmakterna akta nödigt att ytterligare uppskjuta löneregleringen, torde frågan om rätt för de länsstyrelsernas befattningshavare, som uppehålla härads-skrivare- eller landsfiskalstjänster, att åtnjuta tjänstgöringstraktamente böra bli föremål för vidare utredning.

Allmänna civilförvaltningens lönenämnd har bl. a. framhållit följande synpunkter:

I betraktande av att tillfällig tjänstgöring å annan ort merendels åsamkar vederbörande avsevärt ökade kostnader för uppehållet, finner väl lönenämnden vissa skäl tala för, att de hos länsstyrelserna anställda befattningshavarna vid tillfälliga vikariat inom fögderiförvaltningarna tillerkännas någon förbättring i ersättningen särskilt i de fall, då den ordinarie befattningshavaren åtnjuter ledighet av annan anledning än semester. Å andra sidan kunna principiella betänkligheter hysas mot att de särskilda förmåner, som stadgas i avlöningsreglementena vid nyreglerade verk, utsträckas att gälla även där tjänstgöringen avser förvaltningsområden, som ännu icke varit föremål för ny definitiv lönereglering. Härtill kommer, att frågan om lönereglering för fögderiförvaltningarnas befattningshavare under senare år varit föremål för utredningar genom olika sakkunniga och att ett nytt förslag i sådant hänseende framlagts av en för ändamålet tillsatt kommitté i en den 24 oktober 1935 till Kungl. Maj:ts ingiven promemoria. Då lönenämnden sålunda förutsätter, att även fögderiförvaltningarnas personal kommer att inom den närmaste framtiden inordnas under det nya lönesystemet, synes det nämnden knappast föreligga anledning att, på sätt i motionen påyrkats, nu vidtaga en komplettering av de tämligen invecklade bestämmelser, som för närvarande reglera ersättningen till länsstyrelsernas befattningshavare vid vikariat inom fögderiförvaltningarna.

Emellertid finner lönenämnden det rimligt och skäligt, att resekostnads- och traktamentsersättning får utgå till befattningshavare vid länsstyrelse vid erforderliga resor för till- och frånträdande av vikariatsförordnande inom fögderiförvaltning, oavsett om vikariatet föranletts av den ordinarie tjänst innehavarens semester eller av annan hans ledighet. Lönenämnden skulle därför vilja förorda, att den i Kungl. Maj:ts brev den 16 maj 1930 meddelade föreskriften om dylik ersättning utsträckes att gälla även för det fall, att ordinarie eller icke-ordinarie tjänsteman hos länsstyrelse förordnas att å annan ort än stationeringsorten bestrida vikariat å härads-skrivare- eller landsfiskalstjänst under de villkor och förutsättningar, som omförmäles i Kungl. Maj:ts cirkulär den 26 mars och den 30 december 1926 samt den 11 november 1927.

I likhet med vad i de avgivna yttrandena framhållits finner utskottet de båda olikartade avlöningssystemens samtida tillämpning på här ifrågavarande grupp befattningshavare medföra visst mått av orättvisa för dessa senare. Som emellertid av statskontorets yttrande framgår läser en revision av nu gällande avlöningsförfattningar vara att emotse inom en nära framtid. Beträffande landsfiskalstjänsterna torde detta enligt vad utskottet inhämtat kunna ske redan nästkommande år. Vid dylikt förhållande anser sig utskottet — med hänsyn jämväl tagen till att liknande förhållanden råda för andra grupper av stats-

Utskottet.

4 *Andra kammarens femte tillfälliga utskotts utlåtande nr 8.*

tjänare, som med samma fog kunde kräva ändrade avlöningsvillkor — icke böra förorda några omedelbara åtgärder i motionens syfte, utan hemställer,

att ifrågavarande motion, nr 503, icke måtte till någon andra kammarens åtgärd föranleda.

Stockholm den 24 mars 1936.

På utskottets vägnar:

OTTO WALLÉN.

Närvarande: herrar Wallén, Hällgren, Fält, Johansson i Djursnäs, Petersson i Storgården, Englund, Hansson i Rubbestad, Hansson i Vännäsby och Back.
